

Казакстан Республикасы
Мадениет және спорт министрлігі

Қазақстан Республикасы
ҰЛТТЫҚ
МУЗЕЙІ

НАЦИОНАЛЬНЫЕ КАУДАЛАР ДЕНІ
МЕДДАРАСЫ
INTERNATIONAL COUNCIL OF MUSEUMS

«ҰЛЫСТЫҢ ҰЛЫ КҮНІ - ӘЗ НАУРЫЗ»

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ
КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛДАРЫ

2017 жылғы наурыз

НАУРЫЗ

«ҰЛЫСТЫҢ ҰЛЫ КҮНІ– ӘЗ НАУРЫЗ»

атты республикалық ғылыми
конференция материалдар жинағы

Сборник материалов республиканской
научной конференции
«ҰЛЫСТЫҢ ҰЛЫ КҮНІ– ӘЗ НАУРЫЗ»

Астана, 2017

А.А. Жұмашова

т.е.к., «*Отырар мемлекеттік археологиялық қорық-муражайы*» РМҚК
этнография ғылыми-зерттеу бөлімінің менгерушісі

ҚАЗАҚ ХАЛҚЫНЫң САЛТ-ДӘСТҮРЛЕРІ ТУРАЛЫ АҚЫН САДУАҚАС ЖАҚАШҰЛЫ ЕҢБЕКТЕРИНДЕ

Қазақ халқының бала дүниеге келгеннен бастап салт-дәстүріміздің барлығы ұлттың келешегіне байланысты өнеге. Бұның барлығы ұлттың қадір-қасиетін құрайды.

Қазақтың салт-дәстүрі, әдет-ғұрпы, ырым-тыйымы, киген киімі, тіпті күнделікті ішетін тамағының өзі ұлттық қасиеттікөрсетеді.

Өзәдет-ғұрпымызды салт-санамызды, мәдениетімізді сақтап қалу үшін жеткіншек ұрпақтың патриоттық санасын жоғары етіп тәрбиелеуіміз қажет.

Қандай халықтың болмасын салт-дәстүрлері сол халықтың мінездүлкін, қасиеттерін таныта алады. Мысалы: қазақтарға тән бауырмалдылық, ақжарқындық, қонақжайлыштық. Эрине, бұл қасиеттер әр халықта әр қырынан көрініс береді [1, 36].

Қазақ халқының салт-дәстүрлері туралы Х.Арғынбаев, Қ.Тәкежанұлы, Б.Әлімқұлов, С.Қасиманов, Ж.Дәуренбеков, С.Кенжеахметұлы, Б.Уахатов, Н.Сәрсенбаев, Д.Шоқпарұлы, Ж.Боранбай, Б.Нұржекеұлы т.б. еңбектерінде жазылған.

Оңтүстік өңіріне белгілі ақын Садуақас Жақашұлының бізге жеткен қолжазбалары қазақ халқының салт-дәстүріне, ғылымына, мәдениетіне байланысты аса құнды дерекнама болып табылады.

Садуақас Жақашұлы 1883 жылы қазіргі Отырар ауданындағы әлемге әйгілі Отырартебе археологиялық ескерткішінің батыс жағындағы Жантакты ой деген жерде туылып 1951 жылы қазан айында сонда қайтыс болады. Бұл бұрынғы Сырдария губерниясы Түркістан уезінің 24 ауылы.

Жас кезінде Оспан Әжі Дәуренбек және Өскенбай секілді молдалардан ескіше сауатын ашып, араб әрпімен жазылған кітаптарды оқи алатын дәрежеге жеткен соң 1930 жылдары латын әрпімен сауатын ашқан. Кезінде ауылдағы жиын тойларда өлең айтып өнерімен көзге түсken Жақаштан, бүкіл оңтүстік өлкесіне белгілі болған Молда Мұса, Айтбай сынды өнер иелерінен ұлғі алып, өлең жыр жаза бастайды. Оның бірлі – жарым шығармалары болмаса көбісі баспа бетін көрген жоқ. Тек 1906 жылы аудандық Социалистік Шәуілдір газетінде «Құттықтау» деген өлеңі облыстық «Оңтүстік Қазақстан», «Түркістан аудандық», «Қызыл Түркістан» газеттерінде «Құмкөл серіктігі» деген өлеңдері басылды.

Қазақ әдебиетінің тарихында Садуақас шығармашылығын тұңғыш зерттеп ғылыми жүйелеген, заманалап үлкен оқығаларға үн қосқан, тарихи тақырыпқа да қалам тартқан ғалым, Ұлттық Ғылым академиясының

академигі Рахманқұл Бердібай. Садуақас шығармаларының негізгі тақырыптарына тоқталатын болсақ, «Мақсат», «Еңбек батыры», «Екпінді еркіндік», «Егіс уақыты», «Шабық», «Бәрекелді», «Суреттеме», «Арық», «Мақтамен айтыс», «Колхоз өміріне жыр», «Беташар», «Қазақ халқының қысқаша шежіресі», «Оңтүстік Қазақстанның өткен өмір тарихы»

Ақынның «Оңтүстік Қазақстанның өткен тарихы 1800-1930 ж.ж.» деген тарихи еңбегі «Рулық қауымдар», «Билік уақыттары» «Ырым рәсімдері», «Діннің жайы», «Кәсіп», «Неке», «Ойын-сауық», «Өлең ойыны», «Тартыс ойыны», «Ұсақ ойындар», «Билік өлшеуі» «Байлық әдісі», «Топ саясаты», «Тамақ түрлері», «Күн заманы», «Мәдениет, киім ұлгісі» сияқты тақырыптарға бөлінген.

Садуақас Жақашұлы еңбектері әлі зерттеле қоймаған тарихи тақырыптағы қазақ халқының тұрмыс-тіршілігі, мәдениеті, салт-дәстүрі, діні жайында жазылған құнды деректер болып табылады.

Қазақ халқының ұлттық мәдениетін көрсететін «киім ұлгісі» туралы қыздар мен әйелдердің жас жігітердің той думандарда және құнделікті киетін киімдерінің ерекшеліктері жайында былай деп жазады: Ересек қыздар құндыз бөрік киетін, бота белбеу дейтін ардақты белбеуді өте толық етіп беліне оранатын келіншектер ұзатылып келгендеңі сәүкелесін тастап, бетіне құмістелген кимешек киетін. Ол кездегі аяқ киім былғарыдан істеген Ақшоқай деген аяқ киім болған.

Некеге байланысты да бірнеше деректер жазған. Қазақтардың неке жөніндегі келе жатқан салт-санасы бойынша бір ру өз ішінен қыз алыспайды. Және алықсан қунде жеті, он атадан асу керектігі жайында жазады.

Қазақ салтында ұлдың немесе қыздың шешесі емізсе туыс болып есептеліп, бұларға неке жүрмейтін дейді, және ислам діні шарифат бойынша қыз 9 жас, бала 12 жасқа келгенде некелескен деп неке заңына тоқталады Қазақ халқының өмірінде ойын-сауық ұлken орын алған, себебі ұл ойындар мереке мейрамдарда той, ас сияқты жиындарда ойналып күй шерту, эн тарту, билеу, өлең айтысу, дастан қиссалар айтысу түрлері болған.

Ескі уақытта халықтың ең қадірлі ойын жасайтын тілекті құніайт құні, той істелінген құн болушы еді. Айт құндері бар киімін киіп, бар тамағын істеп, жастар ойын ойнап, сауық сайран құратын.

Құда түсү дәстүрінің қазіргі кездегімен бірге байланысы бар, әсіресе ұн сүйкеу, құйрық май жегізу сияқты дәстүрлерінің қазірге дейін жалғасы бар, бірақ біраз өзгеріске түсken.

Мысалы, құдалар үйге кіре бергендеәйел адам табаққа ұн салып, келген құдалардың бетіне ұн жағып тұратын.

Сондай-ақ жастардың сол кездегі ең қызықты ойыны «Өлең ойын деп аталауды» бұл шілдехана айт құні, қыз ұзатар тойда қыз-жігіт болып айтысады.

Қазақ халқының тағамдары XVIII ғ. дейін малдың сүті мен еті болған. XIX ғасырдан бастап бидай, тары көп қолдана бастаған деп тағам түрлеріне

тоқталады. 1800 жылға дейін бидай, тары, тамаққа көп пайдаланылса ал 1870 жылдан кейін ет жеу ұлғайған. Осыларды айта келе Садуақас Жақашұлы қазақтың басқа да тамақ түрлеріне рет-ретімен тоқталған.

1. Бауырсақ, қант, шай.
2. Қазақ үшін ең ұнамды тамақ ет пен қымыз
3. Май сөк тарыны жібітіп май мен араластырған
4. Сөк көже – түйенің, сиырдың сүтіне жібіген тарының сөгі
5. Жұқпа нан қазанға жұқалап қаттаң пісірген нан
6. Үзбе нан
7. Көжеге тураған таба нан
8. Ұн мен сөкті қосып азырақ май шылжырып көже
9. Быламық – азырақ май қосып суға қайнатқан ұн көже.
10. Умашмай – шылжырып, суға құрғақ ұнды ылғалдаң алақан мен умаштап қайнатқан ұсақ түйірлі көже.
11. Салма нан
12. Жент - сары май, ірімшік, мейіз сияқтыларды қосып, қорытып, қарынға жайлланған ас
13. Бидай көже - бидайдың қабығын келіге түйіп, тазартып істеген көже
14. Жүгері көже жүгерінің қабығын келіге түйіп, тазартып істеген көже
15. Қонақ көже – бұл да жүгері көже тәрізді
16. Қуырма жүгері – құмға қосып қуырған, қазанға қыздырып батыратып жейді
17. Пәтір нан

Бұл деректер Садуақас ақынның «Оңтүстік Қазақстанның өткен өмір тарихы» атты еңбегінде келтірілген.

Қазақ халқының түрмис-салт дәстүріне қазақ халқының ұлттық киімі енеді. Қазақы киімі көненің көзі. Оны ескерткіш ретінде болашақ ұрпаққа сақтау керек, этнографиялық экспедициялар арқылы көненің көзі ұлттық киім үлгілерін жинастыру қажет. 1800-1930 ж.ж. Оңтүстік Қазақстанның өткен тарихын жазып қалдырыған ақын Садуақас Жақашұлы өз еңбектерінде (билик уақыттары) киім үлгісі туралы деркетер жазған. Қариялардан сұрастырып, өзінің көргендерін қағаз бетіне түсіріп келер ұрпаққа жазып қалдырыған. Ол былай деп жазады: Сіргелі руларында болған ересек қыздар құндыз бөрік киетін, бота белбеу дейтін ардақты белбеуді өте толық етіп беліне оранатын болған. Келіншіктер ұзатылып келгендердегі сәукелесін немесе қосабасын тастан бетіне (шытыра) күмістеген кимешек киетін. Жалпы әйелдер көйлекті өте шұбатып, жеңіл киетін.

Кейбір уақытта көйлектің етегін жеңінің аузын тапса жібекпен таппаса жіппен жөрметоз кестелеп көк, сары, қызыл түрлермен оймыштап мәнер беріп сәндеп киетін. Бұл әдет сиректеп 1927 жылға дейін кейбір руларда рәсім болып келеді.

Сыпайы киімді бір ауыл киген мысалы, бір ұрпақтан өрген 40-50 шаңырақтың үйленетін жігіті сол киімді кезек киіп барып үйленіп қайнынан келген соң негізгі егесінің үйіне сақтап қояды. Бұл әдет 1850 жылға дейін келген. Кедейлердің киетіні жылқы терісінен тігілген ақшоқай дейтін аяқ киім болған. Ақшоқай 1900 жылға дейін сиректеп жалшылар аяғында киіліп келді. Өте қадірлі көн көк сауыр. Сондықтан «Көк етікті келмей, көн етікшіге бермей» - деген мақалдар ел аудында осы уақытқа дейін бар. Киімкешек тігуге қазақ әуелде Үндістаннан әкелінетін шытты, батсайыны, Қытай, Орта Азия Жібегін, барқытты, зерлі бедерлі көзdemелерді, мәуітіні, масатыны, шұғаны жаратқан [2, 58б.]. XVII-XVIII ғғ. Жібек Жолындағы сауда арқылы келе бастады.

Ұзатылғанда киетін бас киімнің бірі – сәукеле болды. Сәукеле – ең ертеректегі жас келіншектердің, ұзатылған қыздардың киетін бас киімі. Сәукеле туралы XIX ғ. И.Георгий, Г.И.Спасский, П.И.Небольский, Ш.Ш.Уәлиханов, И.И.Ибраимов еңбектерінде жазған. Сәукелені күйеуге шыққанда ең алғашқы жылдары 1 жылға жуық киген, одан кейін де тек мерекелерде ғана киетін болған. Оны 4 немесе 5 жыл киген [3, 117 б.].

Үйлену тойына қалыңдық кейде сәукеленің орнына көнетүркі бас киімінің негізгі элементтерін бойына сіңірген қосабаны (алтын зерлі деген мағына береді) да киген [4, 61б.]. Қосаба тұрпаты дөңгелек, желкесіне қарай ойыңқылау, биіктігі әр түрлі болып келетін бас киім. Төбесіне үкі тағып жан-жағын әр түрлі етіп безендірген. Ең қымбат сәукеле XIX ғ. 1000 сом болған немесе 100 атқа тең келген. Оның металдан, алтын немесе маржан тастармен де безендіргені болған [5, 117 б.].

Қазақ халқының салт-дәстүрлері, дәстүрлі киім үлгілері туралы келер ұрпаққа насихаттау мақсатында бірнеше деректер жинастырылды, ақын Садуақас Жақашұлының қолжазбаларын пайдаланды.

Олай болса дана халықтың өзі жасап қалдырған осы әдет-ғұрып пен жөн-жосықты біліп, үйрену және өмірде қолдану ағайынды адастырмас сара жол болып табылары анық [6, 14 б.].

Қазақ халқының салт-дәстүрлері, әдет-ғұрпының ұрпақ тәрбиесінде мәні зор болып табылады. Ұлттымыздың қазіргі күні ұмыт болып бара жатқан салт-дәстүрлерін келер ұрпаққа насихаттап отыру біздің парызымыз.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. Қазақ халқының салт-дәстүрлері. –Алматы:Көшпендер баспасы, 2004. – 3 б.
2. Жәнібеков Ә. Уақыт керуені. –Алматы. 1992. - 58 б.
3. Маргулан А. Кахахское народное прикладное искусство. –Алма-ата. 1986. - 117 с.
4. Жәнібеков Ә. Уақыт керуені. –Алматы. 1992. - 61 б.
5. Маргулан А. Кахахское народное прикладное искусство. – Алма-ата. 1986. - 117 с.
6. Кенжеахметұлы С. Жеті қазына.-Алматы: Ана тілі, 2007. - 14 б.

ӘОЖ 394/395(574)(063)

КБЖ 63.5(5каз)

Ұ46

Жалпы редакциясын басқарған: т.ғ.к. Д. Мыңбай

Жауапты редакторы: т.ғ.д., профессор Ж.Қ. Таймағамбетов

Құрастырып, баспаға әзірлегендер: философия докторы (PhD)

А.С. Сейсенбаева, А.У. Бирмуханова, А.Қ. Джанеева, А. Хурметбек, А. Әбу

«Ұлыстың ұлы күні – Әз Наурыз» атты республикалық ғылыми конференция материалдары. – Астана, 2017. – 249 б.

ISBN 978-9965-23-406-4

Жинаққа 29.03.2017 жылы Астана қаласында Қазақстан Республикасының Ұлттық музейі ұйымдастырған «Ұлыстың ұлы күні – Әз Наурыз» атты республикалық ғылыми конференция материалдары енген. Түркі халқына ортақ Наурыз мерекесінің шығу тарихы, маңызы, ерекшеліктері, қазақ халқының салт-дәстүрлері жан-жақты қаастырылып зерделенген.

Жинақ жоғары оқу орындарының оқытушыларына, студенттерге жалпы зиялды қауымға арналған

УДК 394/395(574)(063)

ББК 63.5(5каз)

ISBN 978-9965-23-406-4

© Қазақстан Республикасы Ұлттық музейі

МАЗМҰНЫ

Мыңбай Д. КІРІСПЕ СӨЗ.....	3
Артықбаев Ж.О. НАУРЫЗ-ҚАЗАҚТЫҢ ТӨЛ МЕЙРАМЫ.....	4
Калыш А.Б., Бильтаева А.Ж. К ОСОБЕННОСТАМ ПРАЗДНОВАНИЯ НАУРЫЗА	11
Сураганова З.К. НАУРЫЗ В ГОСУДАРСТВЕННОЙ, НАУЧНОЙ РЕФЛЕКСИЯХ И НАРОДНОЙ ПРАКТИКЕ КАЗАХСТАНА	15
Құрманбаева Ш.Қ. НАУРЫЗ-АДАМЗАТ, ТІРШІЛК, ІЗГІЛІК, ТАТУЛЫҚ МЕЙРАМЫ	20
Сайлаубаева Н.Е. КӨНЕ НАУРЫЗ МЕЙРАМЫ.....	24
Жүсіпов Б. БАЛПАҚ ІННЕН ШЫҚҚАН КҮН	28
Мырзаханова Д. ҰЛЫСТЫҢ ҰЛЫ КҮНІ НАУРЫЗ	34
Исаева А.И., Жумабаева М.Т. НАУРЫЗ-ҰЛЫСТЫҢ ҰЛЫ КҮНІ	39
Хамитова М.А. Ә. МАРҒҰЛАН ЕҢБЕГІНДЕГІ «НАУРЫЗ» ТУРАЛЫ ЖАЗБАЛАР – ХАЛҚЫМЫЗДЫҢ ТАТУЛЫҚҚА, ҚҰТ, БЕРЕКЕ-БІРЛІККЕ ҮМТЫЛУЫ	42
Алипова С.Б. ПРАЗДНОВАНИЕ ВЕЛИКОГО ПРАЗДНИКА ДОБРА – НАУРЫЗА	46
Ерғали С. НАУРЫЗ – ТАРИХЫ ТҮҢГИҮҚ ТЕЛЕГЕЙ МЕРЕКЕ	51
Макибай М.О. ҰЛЫСТЫҢ ҰЛЫ КҮНІ – НАУРЫЗ МЕЙРАМЫ: ЖЫЛ БАСЫНЫң БАСТАУЫНДАҒЫ МӘҢГІЛІК ӨМІР ЖАЛҒАСЫ	57
Копежанова Д.Е. ӘЗ НАУРЫЗ ЖАС ҰРПАҚТЫҢ ҰЛТТЫҚ САНАСЫ МЕН ҰЛТТЫҚ ИДЕОЛОГИЯСЫН ҚАЛЫПТАСТАСЫРУШЫ МЕЙРАМ РЕТИНДЕ	63
Хасенов С.С. НАУРЫЗ МЕЙРАМЫНЫң ТАРИХЫ ЖӘНІНДЕ	67
Хурметбек А., Әбдіғали Н. ҰЛЫСТЫҢ ҰЛЫ КҮНІ – ӘЗ НАУРЫЗ	72
Сайлау А.Қ. СЫР ӨҢІРІ ҚАЗАҚТАРЫНЫң ҒАРЫШТЫҚ БІЛІМДЕР ЖҮЙЕСІ	76
Железняков Б.А., Шербаев Р.К. СИМВОЛИКА НАУРЫЗА. ИЗОБРАЖЕНИЯ НА СКАЛАХ И КЕРАМИКЕ ОТ ЭПОХИ БРОНЗЫ ДО ПОЗДНЕГО СРЕДНЕВЕКОВЬЯ .	78
Жұмабеков Ә.Ә. НАУРЫЗ – БІРЛІК ПЕН ТАТУЛЫҚТЫҢ МЕЙРАМЫ.....	85
Елемесова Д.Б. НАУРЫЗ МЕЙРАМЫ ЖӘНЕ ОНЫҢ ДӘСТУРЛІ ҚАЗАҚ ҚОҒАМЫНДАҒЫ ОРНЫ.....	88
Шағырбаев М.С., Турсунбекова А.К. НАУРЫЗ МЕРЕКЕСІНІң ТОЙЛАНУЫНА ҚАТЫСТЫ КЕЙБІР МӘСЕЛЕЛЕР	92
Малдыбекова Л.Ж. ЛЕГЕНДЫ О ЗАРОЖДЕНИИ НАУРЫЗА	98

Жұмашова А.А. ҚАЗАҚ ХАЛҚЫНЫң САЛТ-ДӘСТҮРЛЕРІ ТУРАЛЫ АҚЫН САДУАҚАС ЖАҚАШҰЛЫ ЕҢБЕКТЕРІНДЕ.....	103
Күзембаев Қ.Ғ. АСАДАЛ, КЕБЕЖЕ, КЕБЕЖЕАЯҚ.....	107
Газимова Қ. АТА САЛТЫҢ – ХАЛЫҚТЫҚ ҚАЛПЫҢ.....	113
Серикова А.Ж. БАЛА ТӘРБИЕСІНДЕ БЕСІКТІҢ АЛАТЫН РӨЛІ, АРТЫҚШЫЛЫҚТАРЫ МЕН ҚҰРЫЛЫСЫ	118
Үрсымбет Н.Т. ДӘСТҮРЛІ ҰЛТТЫҚ БАС КИМДЕР.....	124
Салихова Л.Е. ЖАҢҒЫРҒАН САЛТ-ДӘСТҮРЛЕРДІҢ МУЗЕЙДЕ КӨРІНІС ТАБУЫ	130
Тулегенов А. ЮРТА – ТРАДИЦИОННОЕ ЖИЛИЩЕ КАЗАХОВ	133
Бекзатқызы И. САРЫАРҚА ТОПОНИМИЯСЫНЫң ЭТНОМӘДЕНИ НЕГІЗДЕРІ	140
Бокижанова Г.К., Ибраева Б.М., Шутенова С.С. ТРАДИЦИИ КАК СРЕДСТВО НРАВСТВЕННО-ДУХОВНОГО ВОСПИТАНИЯ.....	145
Момынов М.Ү. НАУРЫЗ МЕРЕКЕСІНДЕ ОЙНАЛАТЫН ҚАЗАҚТЫҢ ҰЛТТЫҚ ОЙЫНДАРЫ	149
Карыкулова М.Ш. АРМЫСЫҢ ӘЗ-НАУРЫЗ!.....	152
Таубек А.Т. НАУРЫЗ ҰЛТ МЕРЕКЕСІ.....	156
Дулат М.А. ҰЛЫСТЫҢ ҰЛЫ КҮНІ – ӘЗ НАУРЫЗ.....	159
Моминова Г.Т. МЕРЕКЕЛІ, БЕРЕКЕЛІ-ӘЗ НАУРЫЗ.....	161
Өмірбекова Н.С. НАУРЫЗ – ХАЛЫҚ МЕЙРАМЫ.....	163
Ақпанбекова Ф. НАУРЫЗ БАТАСЫ.....	167
Искаков А.Ш. «ТЕРИСАҚҚАН «ҚӨКТЕМ» ЭТНОФЕСТИВАЛІ ҰЛЫТАУ ӨҢІРІНІң ТУРИЗІМІН ДАМЫТУДЫҢ ТУРА ЖОЛЫ.....	170
Маябасова Г. ЗЕРГЕРЛІК ӘШЕКЕЙДІҢ ҚАСИЕТІ МЕН КИЕСІ.....	174
Қазиев Қ.О. ҰЛТТЫҚ ДӘСТҮР – РУХАНИ АДАМГЕРШІЛІК ҚҰНДЫЛЫҚТАР БАСТАУЫ.....	179
Сүйеуғалиева Б.Б. ҚАЗАҚТЫҢ ҰЛТТЫҚ СУСЫНДАРЫ	183
Нүриденова Ж. ҚОНАҒЫҢНЫң АЛТЫНЫН АЛМА, АЛҒЫСЫН АЛ	189
Исабаева К., Алимхожина А. МУЗЫКАЛЬНЫЕ ВЕРНИСАЖИ МУЗЕЯ КАСТЕЕВА К НАУРЫЗУ	192

Наурызбаева М.Т. ҚАЗАҚТЫҢ ҰЛТТЫҚ КИІМДЕРІНІҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	197
Дюсенбаева Г.И. ЖАС ҰРПАҚТЫҢ ПАТРИОТТЫҚ СЕЗІМДЕРІН АРТТЫРУ ЖӘНЕ ХАЛҚЫМЫЗДЫҢ САЛТ-ДӘСТУРІН БОЙЛАРЫНА ДАМЫТУ	202
Шутенова С.С., Карабаева Д. ҰЛТТЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚТАР ТӘРБИЕ БАСТАУЫ	205
Садыкова А.М. ТОҒЫЗҚҰМАЛАҚ ОЙЫНЫ – ҚАЗАҚ ХАЛҚЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ МҰРАСЫ.....	209
Алинов А.А. НАУРЫЗ – ПРАЗДНИК ОБНОВЛЕНИЯ КАЗАХСАНСКОГО ОБЩЕСТВА.....	216
Хуанган Онербек 5000 ЖЫЛДЫҚ ТАРИХЫ БАР НАУРЫЗ МЕЙРАМЫ	219
Байтасов М МУЗЕЙ ҚОРЫНДАҒЫ ҚАЗАҚТЫҢ ДӘСТУРЛІ ҚАРУ-ЖАРАҚТАРЫ.....	222
Өскенбай М.Ә. ОРТА АЗИЯ ТҮРКІ ТАЙПАЛАРЫНЫҢ АҢ АУЛАУДАҒЫ САБАҚТАСТЫҚ МӘСЕЛЕСІ	227
Кенжебекова Р. ҰЛЫ КҮН – ҰЛЫС.....	232
Қабдоллаев М.С. ҰЛТТЫ БІРІКТІРУШІ, ТАМЫРДЫ ТАНЫТУШЫ - НАУРЫЗ МЕРЕКЕСІ	236
Кенжина А.М. ҰЛЫСТЫҢ ҰЛЫ KYHI – ҰЛЫ ТОЙ	239
Қанғабыл I.К. ҰЛЫСТЫҢ ҰЛЫ МЕРЕКЕСІ	242

**«Ұлыстың ұлы құні – Әз Наурыз»
атты республикалық ғылыми конференция
МАТЕРИАЛДАРЫ**

Жинаққа енген мақалалардың сапасы мен мазмұнына редакция
алқасы жауап бермейді.

Таралымы 200 дана
Пішімі 180 x 260 1/16. Офсет 80 гр/м².
Жүқа мұқаба, ламинация., қағазы борлы 250 гр/м².
Қаріп түрі «Times New Roman»
Мәтіні қазақ және орыс тілдерінде.
ҚР Ұлттық музей баспа орталығы